

Markaðspunktur í dag:

- Fjárfestingar sveitarfélaganna sitja á hakanum

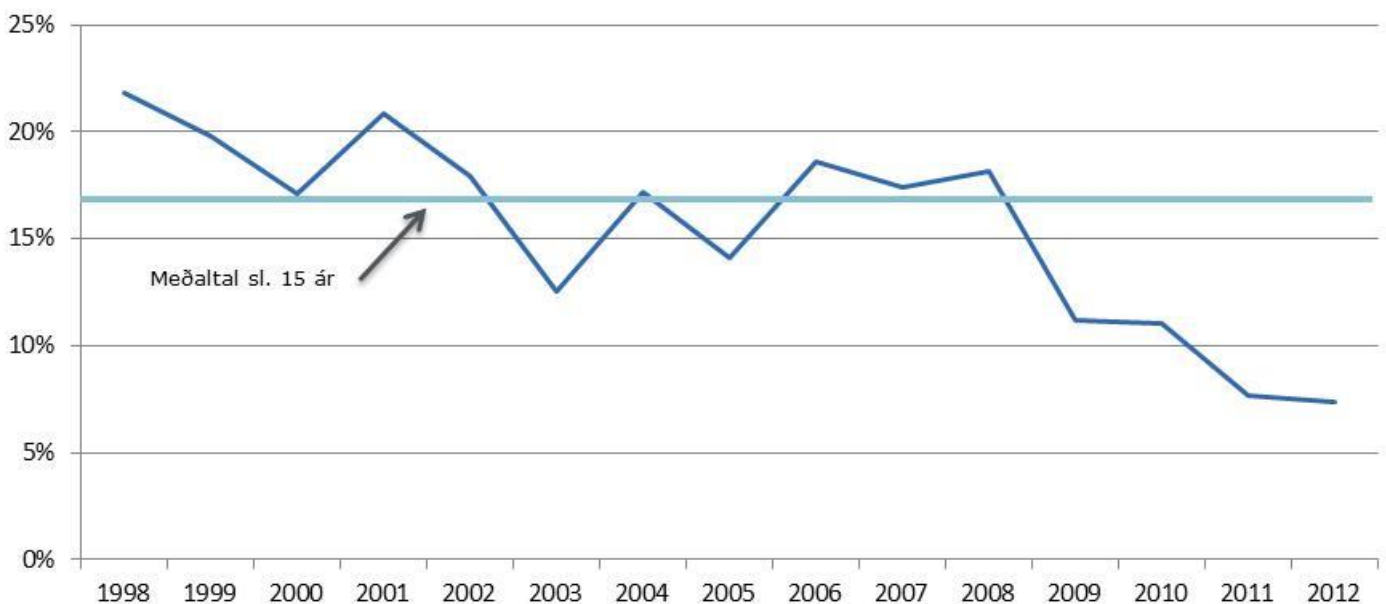
Fjárfestingar sveitarfélaganna sitja á hakanum

Greiningardeild hefur á undanförunum vikum fjallað ítarlega um stöðu og horfur hjá sveitarfélögum landsins, sjá [Batnandi staða sveitarfélaganna](#) og nú síðast [Afborgunarbreytingar sveitarfélaganna](#).

Sveitarfélögin standa straum af ýmiskonar fjárfestingum í rekstri sínum sem og í innviðum samfélagsins. Þar ber helst að nefna að þau annast uppbyggingu og viðhald veitukerfa, gatna og hafnarmannvirkja ásamt því að sjá um ýmis skipulagsmál. Rekstur leik- og grunnskóla er einnig á könnu sveitarfélaganna auk annarra velferðarmála.

Fjárfestingar sveitarfélaganna hafa á undanförunum árum dregist umtalsvert saman. Ef litið er 15 ár aftur í tímann hafa fjárfestingar sveitarfélaganna numið að meðaltali 16% af rekstrartekjum þeirra. Samdrátturinn síðastliðin fjögur ár hefur hinsvegar verið slíkur að fjárfestingar hafa einungis numið að meðaltali um 9% af rekstrartekjum sveitarfélaganna og 7% síðastliðin tvö ár.

Fjárfestingar sveitarfélaga
- sem hlutfall af rekstrartekjum

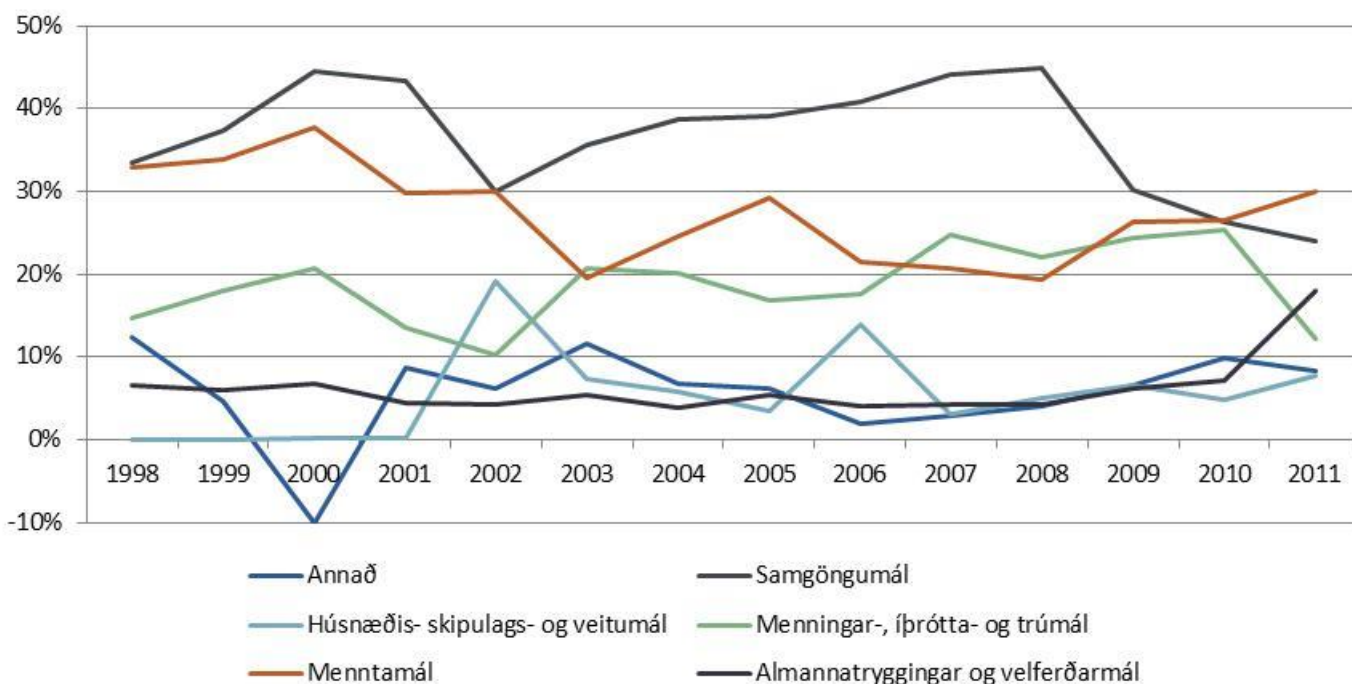

75% samdráttur í fjárfestingum til samgöngumála

Fjárfestingar í samgöngumálum hafa í gegnum tíðina verið helsti fjárfestingarliður sveitarfélaganna, en að meðaltali hafa um fjórar af hverjum tíu krónum verið varið til fjárfestinga í samgöngumálum. Eins og sjá má á myndinni hér að neðan er óhætt að segja að á undanförunum árum hafi orðið hrun í fjárfestingum til samgöngumála. Alls drógust þessar fjárfestingar saman um 60% að nafnvirði á milli árána 2008 og 2009 og hafa frá hruni dregist saman um 75%. Vissulega þurftu sveitarfélögin að draga saman seglin í kjölfar þeirrar miklu afkomuskerðingar sem þau urðu fyrir í við falls efnahagslífsins og fjárfestingar í þessum málaflokkum einna best hentugar til þess, með frestun á vegaframkvæmdum og almennu viðhaldi. Á móti kemur hinsvegar að viðhaldspörfin er áfram til staðar og því má gera ráð fyrir að sá tímunktur komi þar sem sveitarfélögin munu þurfa að auka útgjöld til fjárfestinga í samgöngum á ný.

Í heildina litið hafa fjárfestingar í öllum málaflokkum dregist saman, en mismikið þó. Grunnþjónustan sem sveitarfélögin bjóða upp á hefur verið varin nokkuð vel og hefur samdrátturinn verið einna minnstur í málaflokkum tengdum rekstri menntastofnanna og velferðarmála. Fjárfestingar í menntamálum hafa jafnan verið næst stærsti fjárfestingarliður sveitarfélaganna en frá og með 2010 hefur stærstum hluta fjárfestinga verið varið til menntamála. Auknar fjárfestingar til almannatryggina og velferðarmála á milli árána 2010 og 2011 vekja einnig athygli en líkt og kunnugt er tóku sveitarfélögin yfir málefni fatlaðra í ársbyrjun 2011. Yfirfærsla málaflokksins frá ríki til sveitarfélaganna ræður mestu um aukninguna í málaflokknum á árinu 2011.

Sundurliðun á fjárfestingum sveitarfélaga
- sem hlutfall af heildar fjárfestingum

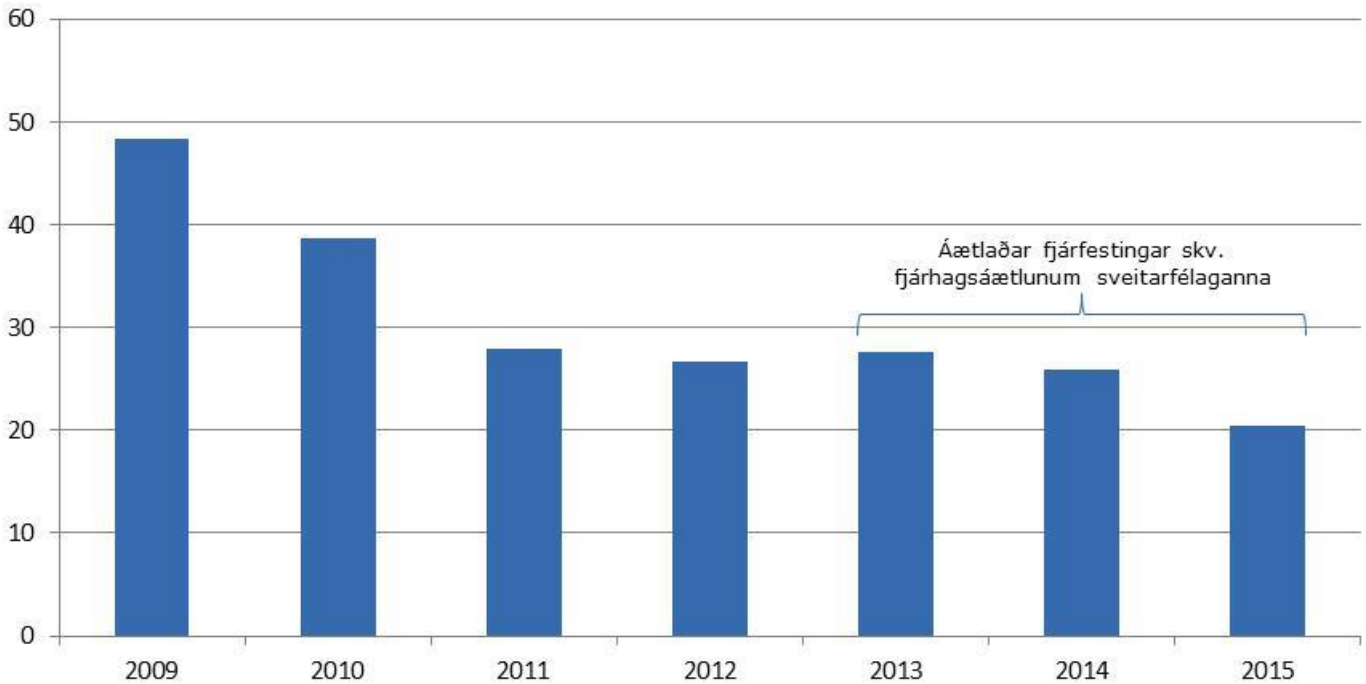

Heimild: Hagstofa Íslands og greiningardeild Arion Banka

Fjárfestingar áfram í lágmarki

Samkvæmt samantekt greiningardeildar á fjárhagsáætlunum sveitarfélaganna lítur ekki út fyrir að fjárfestingar þeirra muni aukast að neinu ráði á komandi árum. Á myndinni hér að neðan má sjá að útlit er fyrir að fjárfestingar muni standa í stað á árinu, sem og á næsta ári og á árinu 2015 er útlit fyrir að fjárfestingar sveitarfélaganna komi til með að dragast saman. Vissulega eru einhver sveitarfélög á landinu sem eru að ráðast í umfangsmiklar fjárfestingar, en staðan í heild sinni líkt og horft er til hennar í þessum markaðspunkti er með þeim hætti að ekki er útlit fyrir miklar breytingar.

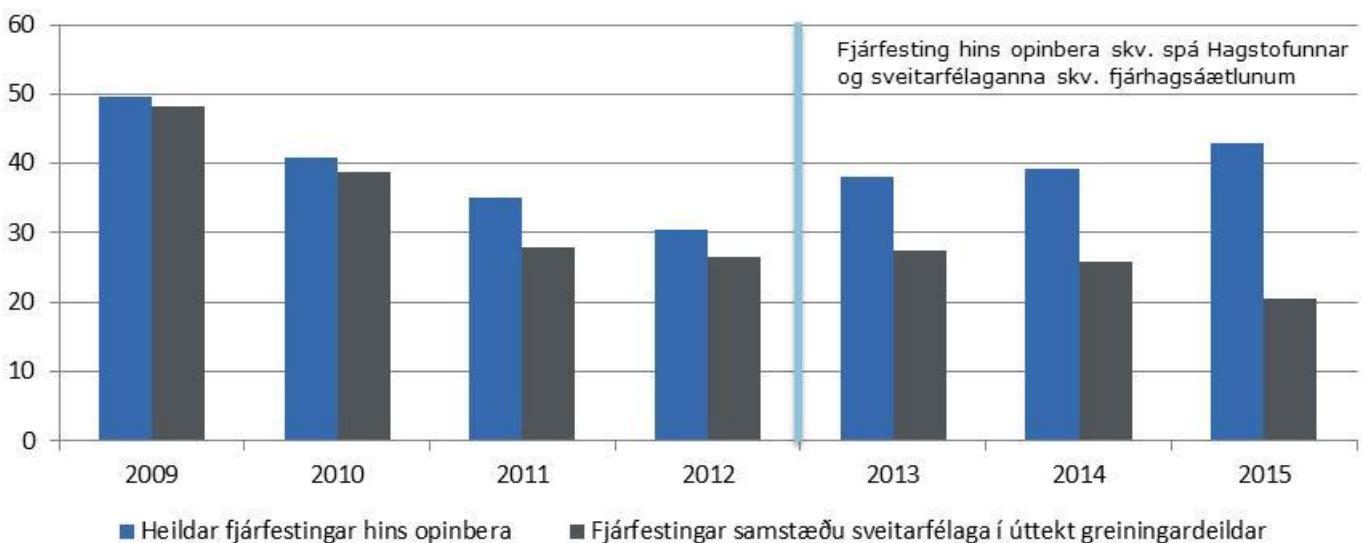
Fjárfestingar samstæðu sveitarfélaga í úttekt greiningardeildar - í mö.kr.

Heimild: Ársreikningar og fjárhagsáætlanir sveitarfélaga landsins og greiningardeild Arion Banka

Í þjóðhagsspá Hagstofu Íslands, sem birt var á dögnum er gert ráð fyrir að fjárfestingar hins opinbera (þ.e. ríkis og sveitarfélaga) aukist að nafnvirði um 25% á yfirstandandi ári, um 3% á því næsta og um tæp 10% á árinu 2015. Það er ekki í samræmi við fjárhagsáætlanir sveitarfélaganna þar sem gert er ráð fyrir stöðnun og samdrætti í fjárfestingum á komandi árum. Því má gera ráð fyrir að fjárfestingar hins opinbera á komandi árum verði að mestu leyti keyrðar áfram af ríkinu. Er það öfugt við liðin ár þar sem svo virðist sem að fjárfestingar hafi að stærstum hluta verið keyrðar áfram af sveitarfélögum landsins.

Fjárfestingar hins opinbera - í mö.kr.

Heimild: Hagstofa Íslands, ársreikningar og fjárhagsáætlanir sveitarfélaga og greiningardeild Arion Banka

Eins og áður kom fram eru merki um það að fjárfestingar sveitarfélaganna verði áfram takmarkaðar á komandi árum og lágar í sögulegu samhengi. Heilt yfir er hægt að draga þá ályktun að áherslur

sveitarfélaganna á undanförnum árum hafi miðað að því að bæta afkomu og greiða niður skuldir. Á meðan hafa fjárfestingar setið á hakanum. Af þessum sökum má segja að fjárfestingaþörf sveitarfélaganna sé að safnast upp með tímanum því fjárfestingar sveitarfélaganna eru að miklu leyti í innviðum samfélagsins. Slík fjárfestingaþörf er ekki eitthvað sem hægt er að hætta við, heldur einungis slá á frest í einhvern tíma.

Markaðspunktur Greiningardeildar Arion banka

Ásdís Kristjánsdóttir	asdis.kristjansdottir@arionbanki.is	444-6968
Brynjar Ólafsson	brynjar.olafsson@arionbanki.is	444-6262
Elvar Ingi Möller	elvar.moller@arionbanki.is	444-6981
Erna Sverrisdóttir	erna.sverrisdottir@arionbanki.is	444-6991
Fannar Jónsson	fannar.jonsson@arionbanki.is	444-6962
Hafsteinn Hauksson	hafsteinn.hauksson@arionbanki.is	444-6993
Stefán Broddi Guðjónsson	stefan.gudjonsson@arionbanki.is	444-6959

Ábyrgðarmaður: Ásdís Kristjánsdóttir

Fyrirvari

Þær skoðanir og spár sem hér koma fram eru byggðar á almennum upplýsingum sem Greiningardeild Arion banka hefur undir höndum þegar Markaðspunktur eru ritaðir. Helstu heimildir eru ársskýrslur, afkomufundir og hluthafafundir auk annarra opinberra upplýsinga sem birst hafa í fjölmiðlum og á öðrum vettvangi. Upplýsingar í umfjöllun eru einungis birtar í upplýsingarskygni og þær ber ekki að skoða sem tilboð á einn eða annan hátt og ekki skal líta á efnið sem ráðgjöf um kaup, sölu eða aðra ráðstöfun fjármálagerna sem umfjöllunin kann að varða, beint eða óbeint. Skoðanir og spár geta breyst án fyrirvara. Þrátt fyrir að þess sé sérstaklega gætt að upplýsingarnar séu réttar og nákvæmar þegar þær eru settar fram getur Arion banki, eða starfsmenn Arion banka ekki tekið ábyrgð á villum. Vinsamlegast hafið samband við markaðsviðskipti Arion banka eða ráðgjafa áður en gengið er frá viðskiptum sem byggja á þessum Markaðspunktum. Arion banki hf. og starfsmenn félagsins taka ekki ábyrgð á því ef að gengi einstakra bréfa sem félagið mælir með kaupum á kunni að lækka og öfugt. Einnig skal bent á að árangur í fortíð er ekki örugg vísbending eða trygging fyrir árangri í framtíð.

Arion banki, starfsmenn Arion banka, stjórnarmenn eða aðilar tengdir Arion banka kunna að eiga hagsmuna að gæta varðandi einstök félög sem greiningar, verðmatskýrslur og annað útgáfuefni Greiningardeildar Arion banka lýtur að hverju sinni. Hagsmunir kunna að vera ýmsir t.d. sem hluthafar eða ráðgjafar í einstaka félögum, umsýsningu útboða, viðskiptavaki útgefenda eða hagsmunir sem lúta að annarri veittri fjárfestingabankaþjónustu.

Athugasemdir, ábendingar og fyrirspurnir tengdar markaðspunktum sendist á netfangið greiningardeild@arionbanki.is